

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ivlii Cæsaris|| Scaligeri|| Epistolæ|| &|| Orationes||

Scaliger, Julius Caesar

Lugduni Batavorum, 1600

Ivlii Cæsaris Scaligeri De Lavdibvs Anseris Declamatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70455)

eis. Estis enim eorum socij, qui fortiter face-
re, non molliter flere consueuerunt. Qua-
propter cauete, ne illi sentiant vestrum dif-
fimiles sese cecidisse. Sciunt enim sua cor-
pora temporis olim serua, vobis interire de-
buisse: nunc vero animos temporis domi-
nos apud vos superesse, in quos ei nihil iu-
ris fuit.

Gratias tibi domine Iesu

1542. 1 Augusti.

IVLII CÆSARIS SCALIGERI

DE LAVDIBVS ANSERIS

DECLAMATIO.

QVVM omne studium sapientiæ duabus
legibus comprehendatur, cognoscen-
di, & iudicandi, cognitio non paucis brutis,
iudicium paucis hominum contigit. Quo-
circa plurimæ atque maximæ res in abdito
& sæpe & diu latuerunt. Omitto quæ re-
centibus eruta sæculis ex ipso medio natu-
ræ gremio præ oculis nostris erant, neque
cernebantur. In iis erat, quod scires, & te
nescire profitereris. Scilicet magna quædam
res est, modus ipse, quo metiamur ea, quæ
intellectioni nostræ opponuntur. Quare

Cc 3

quod

quod ab antiquis omnibus omisſum eſt, in præſentia eſt mihi declarandum: ac cuiuſmodi operam illi poſuere in rebus non neceſſarius oſtentandi gratia mihi hodierna die inſtituendum eſt, & vt, quoad fieri poſſit, par ponatur ſed merito. Nam quantum illi eloquentia me antecere, tantum materia ipſa fuerunt inferiores: quantumque acceſſionis ab ingeniis ad cauſam factum eſt in illis, tantum apparatus oſtenteretur ab re ipſa mihi. Dicendum enim mihi eſt de naturæ conſiliis, quæ ipſa expediuit in orbis huius ſupplemento, quod ad rerum numerum, magnitudinem, plenitudinem tantum fuit, quantum ipſa eſſe & voluit, & velle potuit. Nam qui MVSAM ante nos laudarunt, rem quidem naturæ placitam propoſuerunt, verum exiguam ſane: ingentes autem ingeniſui laudes explicarunt. Ego vero ante cogitationes veſtras ponam ea, quæ per ſe magna eo in periculo verſantur, ne oratione mea deteriora fiant. Nam quum hominum genus per ſe vel magnum vel princeps ſit rerum omnium mortalium ita ſecundum ſe habuit ab opifice ſummo creatum genus auium, vt ſecum haberet quiddam, ſine quo minus commode ageret ſemper, ſæpe etiam cui Lares patrios, vi-
tam,

tam, dignitatem deberet ipsam. Hoc est quod me valde afficit, quum naturam contemplor hanc, ne par sit (prope dixi) humana, re ipsa etiam eloquentiam superet. Etenim si constitutionem concretionem que ipsius corporis latius consideremus, fuere philosophi, qui terrestria hæc nostratia e terra potissimū constare crederent, ex aqua pisces, ex aere volucres. Neque enim fieri posse, vt naturæ principia rebus ipsis, quarum principia sunt, non respōdeant. Quod si ita est, auium genus (pace non tam vestra, quam etiam mea dixerim) etiam nobis nobilius sit. sin hoc est ambitiosius ac veritati suspectum, habeatur, quod reliquum est, neque ab vlllo expugnari potest, ciues saltem esse aues purissimi clementi. Neque enim omnibus in locis aerem ab æthere distinxit Plato. Et est æther, in quo DII sunt, vt sint aues indigenæ aeris, incolæ ætheris, accolæ deorum, non solum magnum munus, sed & rarum, & illis tantum a principere rerum datum. Nam si montanas herbas & Arabes & Græci potiores sunt arbitrati idcirco, quia cœlo sunt propiores, cuiusmodi naturam iis in rebus existimemus, quæ suis principiis cœlo propinqua ac cognata DEORVM immortalium e cœlorum sinu confi-

lia deducere ad nos consueuere? Aues dico ipsas, sine quibus imperium generis humani, quod maximum ac sanctissimum penes ROMANOS fuit, vel nihil egit, vel etiam fuisset nihil. Non ineptiam apud vos. scio vos non ignorare, quæ in A V G V R V M libris olim scripta essent ad scientiam, quæ obseruata ad salutem, quæ neglecta ad interitum. sed hæc omnia omittimus. alio maiora vocant me. Nam quanto excellit genus hoc cætero generi animantium, tantum est quo superet genus diuinum animal illud, cui pop. Ro. salutem, Camillus gloriam, imperium Ro. po. iam debeat. neque id solum, verum ortum originemque nouam, sed veram, & quæ plus quam inchoata sit. Quid enim loqueremur nunc nos, si tunc Romanæ eloquentiæ semina perdita fuissent? Si qua in me sunt inde profecta, si qua in vobis gloria, eam vniuersam sanctissimæ ac sapientissimæ alicui acceptam referre debetis. Age vero, quum vos video attentioni propiores, deposito fastidio ignobilitatis, vt vanitas cedat veritati, ab ipso nomine mihi est incipiendum, quod ea cætera superat excellentia, quo beatius est dare, quam accipere, ipsa res vobis nomen dedit secum natum, non acceptum a vobis
aut

aut inconsulto, aut etiam temere (vt plæ-
raque sunt) a natura allatum ad cogitatio-
nes vestras, quo rem intelligeretis ex nota
vera, non a vobis ficta. Nam quo cantu vigi-
les, tanquã tuba, excitauit, quo deiecit ho-
stes, quo IMPERII domicilium, patriæ au-
spicia, summam rerum seruauit, eo cantu
offert nulla ambitione sese cognoscen-
dum. Nam est ANSER. ***

Reliqua desiderantur.

IVLII CÆSARIS SCALIGERI
CONTRA POETICES CALVMNIATORES
DECLAMATIO.

CVM suapte natura præceptus est ad om-
nia credenda genus humanum, tum
sæpe eo adducitur, vt etiam quæ & corpo-
ris & animi interitum moliantur, & reci-
piat & habeat pro veris, ita vt nullis adhi-
bitis rationibus amoueri queat. Vidimus
impostorum turbam toto terrarum orbe
volitantem, omneque salutis genus pro-
miscue ac nullo negotio pellicentem, tam-
etsi illi ignoti, nunquamq. antea visi sunt,
admitti pro medicis ab ægrotis, donec cum
illorum opera ac fide, morbus simul ac vita
horum dissipetur. Animorum vero nostro-

Cc 5 rum